

DE HEILIGE VLAM. Maurice Tabret (Cees Laseur, links), majoor Liconda (midden) en dr. Harvester (Dirk Verbeek).

staf voor goed en kwaad en ergerlijke gevolgen als in dit stuk.

Onnatuurlijk koud en ongevoelig was het spel van Betsy Ranucci Beckman in deze rol. Een moeder die kalm redeneert en onbewogen vertelt van haar misdaad, enkele uren vroeger op haar zoon gepleegd! Minny ten Hove als Stella suggereerde het conflict dat komen ging, door haar ongedurig en nerveus samenspel in het eerste bedrijf met haar echtgenoot Maurice Tabret, ingehouden, verlangend en scherp gegeven door Cees Laseur, zoowel in zijn beredeneerde luchthartigheid als zijn felle wanhoop. Later echter bleek de moeilijke rol haar te zwaar; haar mimiek en dictie konden niet het gemis vergoeden aan emotioneel en overtuigend spel, noodig

voor de waarlijk vreeselijke situatie, waarin zij zich bevond.

In de sterkste momenten bleef zij te oppervlakkig. Vera Bondam gaf een opmerkelijke creatie van de pleegzuster; door haar beheerscht en gedwongen-koud spel met de straffe dictie liet zij op bijna pijnlijk-duidelijke wijze voelen de wreede noodzaak, waarin zij was gebracht. Dat de houding van dit meisje, door mevrouw Tabret gekarakteriseerd als „een meisje met veel deugden en weinig charme” tenslotte inconsequent werd, is, zooals reeds gezegd, niet haar te wijten doch den schrijver.

H. A.

DE HEILIGE VLAM

Een wreed stuk heeft Somerset Maugham geschreven.

Wreed is het leven voor Maurice Tabret die, nog jong, een ziekenstoel-leven vóór zich ziet, wreedheid is wat mevrouw Tabret liefde voor haar kinderen denkt te zijn, wreed is zuster Weyland, voor anderen en vooral voor zichzelf, omdat zij haar plicht doet. Wreed en vreemd is de levensbeschouwing van mevrouw Tabret, die onder haar eigen kinderen en in haar eigen huis echtbreuk toelaat en tenslotte haar ongeneeslijk zieken zoon vermoordt.

Niet alleen wreed is het stuk van Somerset Maugham. Er is sterke climax in het tweede bedrijf, — dat zoo zwak begint met Collin's verhaal over den dood van zijn broer — wanneer de verpleegster spanning brengt door haar vraag aan den dokter, of hij een lijkschouwing zal laten houden. Niet overal echter is zijn stuk zoo hecht gebouwd. Volkomen onlogisch is het einde. Of zuster Weyland (Vera Bondam) uit plichtsgevoel of uit liefde voor Maurice den moordenaar wil opsporen, in beide gevallen is haar houding niet consequent, wanneer zij tenslotte geen justitieel onderzoek wenscht, omdat de door haar hoog geschatte mevrouw Tabret de daderes blijkt te zijn. Dat besluit kan slechts zóó verklaard worden, dat zij handelde uit haat tegen Stella, die zij voor de moordnares van haar eigen man hield — dus een ander motief dan de schrijver haar steeds liet noemen. En wij vragen ons af, of er geneesheeren bestaan die, zooals dr. Harvester in dit stuk, een acte van overlijden willen teekenen, terwijl is bewezen dat de dood door misdaad is veroorzaakt. Waar Maugham de sterkste spanning vermag te geven, is hij tegelijk het zwakst. Waarom laat mevrouw Tabret toe, dat Stella voor de moordnares wordt aangezien, waarom laat zij toe dat Stella, in tegenwoordigheid van haar dierbaren, de kwelling van een verhoor moet ondergaan, en geeft zij zelf eerst op het allerlaatst de bekentenis van den moord en redeneert vooraf breedvoerig over liefde en natuurdrang van den mensch — beginselen waarmede overigens veel toeschouwers het niet eens zullen zijn. Aldus valt het te betwijfelen of Maugham leerlingen zal vinden voor de vreemdsoortige moraal, welke hij vanaf het tooneel predikt: een subjectieve, zelfs een gevoels-maat-

DE HEILIGE VLAM. Majoor Liconda (Rich. Flink, links), Stella (Minny ten Hove) en Collin Tabret (Ad. Hamburger).